

Hjem > Landdistriktsmidler > 2014 > Økologisk viden > Succes med vårsåede økoafgrøder

Succes med vårsåede økoafgrøder

Få gode råd om vårsået byg, havre, lupiner og hestebønner.

Vårbyg med omhu

Forsøg viser højere udbytter ved at øge udsædsmængden fra 350 til 400 kerner. Vælg en sort som er god til at dække jorden og kommer hurtig fra start. Vårbyg udnytter ikke forfrugtsværdien ligeså godt som øvrige arter af vårsæd, faktisk er den kritiske periode for gødskning kort og tidlig. Det stiller krav til gødningen, som skal indeholde mellem 50–100 kg NH₄-N. Vær omhyggelig ved gødskning, såbedstilberedning og såning; fejl kan hurtigt koste udbytte.

Havre skal tidlig i jorden

Et vigtigt krav ved dyrkning af havre er, at den skal sås tidligt. Forsøg viser, at det koster et udbyttetab på 0,8 hkg pr. dag for hver dag, såningen udsættes efter jorden er tjenlig til såning. Havre er god til at udnytte eftervirkningen af en efterafgrøde eller kløvergræs og kvitterer derfor også for en god placering i sædskiftet. Opskriften er god på vej, lyder på: 400 planter pr. kvadratmeter (170–200 kg/ha) i 4–5 cm dybde tidligt om foråret i et godt såbed, efterfulgt af en blindharvning efter 3–5 dage efter såningen. En høj rumvægt er vigtig ved afsætning til gryn, og her er sortsvalget ikke uden betydning. Flere års forsøg viser en høj rumvægt i sorten Canyon.

Lupiner med assistance

En måde at få mere tilfredsstillende resultater med dyrkning af lupin er at give den selskab med 40 kg vårhvede pr. ha. Her er der ikke tale om blandsæd i den traditionelle forstand, men blot en assistanceplante. 40 kg svarer til ca. 100 hvedeplanter pr m². Vårhvede påvirker ikke udbyttet i lupin, men mindsker vandprocenten ved høst i forgrenede lupinsorter. Høsten bliver nemmere, og man får 600 kg hvede oven i. Grundarbejdet skal selvfølgelig også være på plads. Lupin trives ikke på jorde med høj PH, til gengæld klarer den sig godt på let jord. Placér den i sædskiftet efter to år med korn og bekæmp rod ukrudt op til såning. Lupiner skal sås sidst i marts i 3–5 cm dybde og en tæthed på 80 planter pr m² i de forgrenede sorter. Lupiner skal ikke gødes. Blindharvning og strigling er nødvendig.

Hestebønnerne klarer ærterne

Siden 2012 har arealet af hestebønner været større end arealet med ærter i renbestand. Hestebønner har fået en sand renæssance, og der er blevet arbejdet med dyrkning af og fodring med hestebønner. Myter om høst i december er blevet aflivet, og det ser ud til, at husdyrene tåler de aktuelle sorter rigtig godt. Placér hestebønnerne sidst i sædskiftet, gerne efter to år med korn, og bekæmp rod ukrudt frem til såning. Hestebønne kan sås så snart jorden er tjenelig, så man får tidlig høst. Afgrøden kræver god vandforsyning både til spiring og i vækst, vælg derfor arealer med god jord eller gode muligheder for vanding. Husk at vande. Det er vigtigt, at der bliver mindst 40 planter pr. m², derfor sigtes efter 50 planter, når udsædsmængden beregnes. Vær opmærksom på, at TKV varierer en del mellem sorter og partier. Ukrudt holdes nede ved blindharvning og strigling. Det er muligt at bruge alm. rajgræs som undersået efterafgrøde. Slå til ved første mulighed for høst. Fra midten af august stiger udbyttet ikke yderligere.

Høst af hestebønne den 28. august 2014, vandprocent 17, udbytte 5 ton pr. ha. Sorten er Divine, som er anbefalet til fjerkræ. Afgrøden er sået på rækker og renholdt med en Camelion-såmaskine (klik på billedet for stor udgave). Foto: Inger Bertelsen, SEGES

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Det er vigtigt, at havren sås tidligt. Parcellen til venstre er sået den 5. april, mens den lave parcel i midten er sået den 5. maj (klik på billedet for stor udgave). Foto: SEGES